

OHJE HENKILÖLIIKENTEeseen COVID-19-TARTUNNAN EHKÄISEMISEKSI (Lähde TTL)

MITEN KORONAVIRUS TARTTUU?

Koronavirukset leviävät ihmisestä toiseen erityisesti hengitystie-eritteiden välityksellä pisarakosketustartuntana lähikontaktissa. Suurin riski tartunnalle syntyy, kun tartunnan saanut aivastaa tai yskäisee lähiympäristöön. Virus voi säilyä pinoilla ja tartunta on mahdollinen myös kosketustartuntana käsien kautta sairastuneen henkilön ysköksistä saastuneiden materiaalien tai pintojen kautta. Tätä ei kuitenkaan pidetä tärkeimpänä tartuntareittinä. Tietoa ei ole toistaiseksi saatavilla, kuinka pitkään uusi koronavirus säilyy tartuntakykyisenä ympäristössä ihmisen elimistön ulkopuolella. (Lähde TTL)

TÄRKEINTÄ ON TARTUNNAN TORJUNTA KÄSIEN KAUTTA

- Varaa kulkuneuvoon alkoholipitoista käsihuuhdetta, jos kuljettajalla tai muulla kuljetushenkilöstöllä ei ole mahdollisuutta käsien saippua-vesipesuun.
- Päälyystä kulkuneuvon jätteasiat helposti irrotettavilla pusseilla tai anna matkustajalle erillinen roskapussi tarvittaessa. Poista roskia sisältävät pussit kuljetuksen jälkeen solmimalla pussin reunat kiinni tai teippaamalla ja laita suljetut pussit polttoon meneviin sekajätteisiin.
- Jos epäilet tai muutoin ilmenee matkustajan olevan flunssaoireinen, pese kädet tai käytä käsihuuhdetta, jos olet koskenut hänen maksuvälineisiinsä, muihin tavaroihinsa tai hänen jättämiinsä roskiin paljain käsin. Flunssaoireisen matkustajan matkatavaroihin tai roskiin koskettaessa on suositeltavaa käyttää kertakäyttöisiä suojakäsineitä.
- Käytetyt käsiaineet on riisuttava ja laitettava roskiin sekajätteisiin koskematta niiden ulkopintaan.
- Pese kädet, kun pidät tauon ja ruokaillet, tai jos tupakoit. Pese kädet töistä kotiin lähtiessäsi.
- Varo koskemasta kasvojasi erityisesti suun, nenän ja silmien alueelta pesemättömin käsin.

KULJETTAJAN JA MUIDEN SUOJAAMINEN, JOS MATKUSTAJA YSKII VOIMAKKAASTI

- Pidä kulkuvälineen ilmastointi päällä matkan aikana.
- Jos huomaat matkustajan oireilevan, sijoita hänet vähintään 1 metrin etäisyydelle itsestäsi, jos mahdollista. Taksikuljetuksissa henkilöautolla suositeltavin sijoituspaikka on takapenkin oikeassa reunassa.
- Linja-autossa tai muissa kulkuneuvoissa voimakkaasti yskivä henkilö on sijoitettava selvästi erilleen (mielellään vähintään 2 metrin etäisyydelle) muista matkustajista, jos mahdollista. Sairaalle matkustajalle voi tarjota suu-nenäsuojuksen etenkin pitkien matkojen liikenteessä, jos sellainen on saatavilla.
- Varaa varsinkin takseihin tarjolle myös nenäliinoja, jotta matkustaja voi aivastaa tai yskäistä nenäliinaan, jos hän ei voi käyttää suu-nenäsuojusta tai sellaista ei ole tarjolla. Tarvittaessa pyydä ystävällisesti matkustajaa yskimään kertakäyttönenäliinaan tai omaan hihaansa.

KULKUVÄLINEEN PUHDISTAMINEN, JOS KYYDISSÄ ON OLLUT HENKILÖ, JOLLA EPÄILLÄÄN KORONAVIRUSTARTUNTA

- Varaa kulkuneuvon pikapuhdistukseen pakkaus desinfiointiin tarkoitettuja liinoja tai suihkepullossa valmiina olevaa desinfektioainetta (esim. alkoholipitoista liuosta tai 0,1 % natriumhypokloriittiliuosta), jolla voit pyyhkiä kulkuneuvon sisäpinnat kuljetuksen jälkeen tarvittaessa.
- Käytä kertakäyttöisiä puhdistusliinoja pintojen pyyhkäisyyn ja laita ne sekajätteisiin käytön jälkeen.
- Muista pyyhkiä erityisesti maksupäätteet, ovenkahvat, käsituet ja jätteastiat sekä kulkuneuvon avaimet ja ohjausvälineet.
- Käytä suojakäsineitä käsitellessäsi desinfektioaineita.
- Jos epäily koronavirustartunnan saaneesta matkustajasta on vahva, kulkuneuvo tulee puhdistaa sisätiloiltaan perusteellisesti kuljetuksen jälkeen.

YHTEYDENOTOT TERVEYDENHOITOON

- Jos epäilet saaneesi COVID-19-tartunnan, ota yhteyttä omaan työterveyshuoltoosi tai terveydenhuollon päivystykseen puhelimitse.

- Älä kuljeta ja palvele asiakkaita, jos sinulla on lievääkin kuumetta ja yskää ja muutoin epäilet, että sinulla on COVID-19-tartunta.

Lisätietoja:

<https://www.ttl.fi/ohje-kuljetusalalle-henkiloliikenteeseen-covid-19-tartunnan-ehkaisemiseksi/>

Ohjeistus taksiryttäjille koronaviruksen varalta (Lähde: Taksiliitto)

Muista ohjeistaa työntekijöitä

Sairastumiskäytännöt työpaikalla

Jokaisella työpaikalla on hyvä olla selkeät ohjeet sairauspoissaolojen ilmoittamisesta. Työntekijän on ilmoitettava sairastumisestaan työnantajalle mahdollisimman pian. Tällä hetkellä yrityksiä suositellaan ottamaan ”oma ilmoitus esimiehelle”- käytäntö epidemian aikana. Pohdi siis, onko työpaikan sairaslomakäytäntöjä tarpeen muuttaa. Lisätietoa työntekijän sairasloman palkasta löytyy [Taksinetistä](#).

Jos työntekijäsi epäilee saaneensa koronaviruksen aiheuttaman COVID-19 -tartunnan, niin ohjeista häntä ottamaan yhteyttä työterveyshuoltoon tai terveydenhuollon päivystykseen puhelimitse.

Hygieniasta huolehtiminen

Epidemian aikana on ensiarvoisen tärkeää huolehtia hygieniasta esimerkiksi:

- suojaamalla itsensä tarvittaessa suu-nenäsuojuksella (maskilla) ja kertakäyttöisillä suojahanskoilla
- puhdistamalla ajoneuvon matkan jälkeen tavanomaisella pintapuhdistussuihkeella
- pitämällä kädet puhtaana vedellä ja nestesaippualla tai mikäli se ei ole mahdollista, niin on suositeltavaa käyttää alkoholipitoista käsihuuhdetta
- asiakas kannattaa mahdollisuuksien mukaan laittaa istumaan mahdollisimman kauas kuljettajasta.

Onko oikeutta kieltäytyä asiakkaan kuljettamisesta?

Aikaisemman Taksiliikennelaki (12§) sisälsi veloitteen hoitaa toimialueensa liikennettä. Vastaavaa sääntelyä ei uudessa liikennepalvelulaissa ei ole. Taksinkuljettaja saa siis vapaasti valita kyyditettävät asiakkaansa. Poikkeuksena tästä ovat kuljetukset, joiden hoitaminen on yrittäjän sopimusoikeudellinen velvoite. Kuljettajalla on kuitenkin oikeus kieltäytyä kuljetuksesta, jos siitä aiheutuu vakavaa hengen tai terveyden vaaraa. Tapauskohteisesti on myös huomioitava, että avuttomassa tilanteessa olevasta henkilöstä tulee kuitenkin aina huolehtia ja tarvittaessa kutsuttava esimerkiksi ambulanssi.

Karanteenista ja tartuntapäivärahasta

Jos joudun yrittäjänä koronakaranteeniin?

Kela voi maksaa tartuntatautipäivärahaa, jos yrittäjä on määrätty olemaan poissa työstään jonkin tartuntataudin, esimerkiksi koronaviruksen, leviämisen estämiseksi. Tartuntatautipäivärahassa ei ole omavastuuaikaa ja yrittäjän päiväraha määräytyy työstä poissaolon alkaessa voimassa olevan YEL- tai MYEL-vuosityötulon perusteella. Kela tarvitsee tartuntatautipäivärahan maksamista varten

lääkärin päätöksen työstä poissaolosta, eristämisestä tai karanteenista.

Jos työntekijä määrätään karanteeniin?

Kela voi maksaa tartuntatautipäivärahaa, kun työntekijä on määrätty olemaan poissa työstään jonkin tartuntataudin, esimerkiksi koronaviruksen, leviämisen estämiseksi. Päivärahaa ei makseta esimerkiksi loman ajalta. Kela tarvitsee tartuntatautipäivärahan maksamista varten tartuntataudeista vastaavan lääkärin päätöksen karanteenista.

Tartuntatautipäivärahassa ei ole omavastuuaikaa, ja se korvaa täysimääräisesti karanteenin aiheuttaman ansionmenetyksen. Tartuntatautipäiväraha maksetaan siis niin kauan kuin päätös karanteenista jatkuu ja palkkatyössä olevan tartuntatautipäiväraha määräytyy työnantajan ilmoituksen mukaan. Tartuntatautipäiväraha maksetaan työnantajalle siltä osin kuin työnantaja on maksanut palkkaa työstä poissaolon ajalta. Tartuntatautipäivärahaa verotetaan kuten sairauspäivärahaa.

Lisätietoa tartuntatautipäivärahasta [täältä](#).

Milloin tartuntatautipäivärahaa maksetaan?

Tartuntatautipäivärahaa maksetaan maksukausittain jälkikäteen. Ensimmäinen maksukausi on 6 arkipäivää ja seuraavat maksukaudet 25 arkipäivää. Tartuntatautipäivärahan viimeinen erä maksetaan, kun oikeus etuuteen päättyy.

Työntekijän lapsen sairastuminen tai joutuminen karanteeniin

Jos työntekijän lapsi sairastuu?

Työntekijällä on oikeus saada tilapäistä hoitovapaata, jos hänen lapsensa tai muu hänen taloudessaan vakituisesti asuva lapsi sairastuu äkillisesti. Hoitovapaan saa, jos lapsi on alle 10-vuotias. Tilapäinen hoitovapaa voi kestää enintään neljä työpäivää kerrallaan. Työnantajalla ei ole lain mukaan palkanmaksuvelvollisuutta tilapäisen hoitovapaan ajalta.

Jos työntekijän lapsi joutuu karanteeniin?

Jos työntekijän poissaolo on tarpeen hänen lapsensa hoitoa varten, niin työnantajan on pyrittävä järjestämään työt niin, että työntekijä voi jäädä määräajaksi pois työstä. Työnantaja ja työntekijä sopivat vapaan kestosta ja muista järjestelyistä. Työnantajalla ei ole lain mukaan tällaisen poissaolon ajalta palkanmaksuvelvollisuutta, mutta alle 16-vuotiaan huoltajalla on oikeus tartuntatautipäivärahaan, jos lapsi on määrätty karanteeniin ja huoltaja ei siksi voi tehdä työtä.